

רשימות חוברת נג

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"ק פרשת ואתחנן, שבת נחמו, הננו מוציאים לאור מאוצר רשימותיו של כ"ק אדמו"ר זי"ע שרשם לעצמו — ביאור המשנה (מדות פ"ג מ"ז) "פתחו של אולם כו" (מב' ניסן ש"ת), בקשר ובשייכות להנחמה דבנין ביהמ"ק השלישי, החל מלימוד עניני ביהמ"ק בתורה.

ובתור הוספה — רשימה דחתונה י"א תמוז תש"ד (נדפסה בחוברת ב' בתחילתה, ובאה כאן בפיענוח מחודש), בקשר ובשייכות לט"ו באב (זמן של שידוכין ונישואין) שחל בשבוע זה, ומה גם שברשימה זו נתבאר החידוש דמתן-תורה אודותיו מסופר בפרשת השבוע.

לתועלת הלומדים, למען ירוץ בו הקורא, הנה, לאחר העתקת הרשימה בלשון אדמו"ר בעצמו בכתי"ק, בא גם פיענוח ותיבות-קישור המשולבים בין דברי הרב, וכן ציוני מראה מקומות הבאים בשוה"ג, שנערכו ע"י המו"ל, בדרך אפשר ועל אחריותם בלבד, ובפרט שעמקו וכו' דברי רבינו, כנודע.

מערכת „אוצר החסידים"

עש"ק פ' ואתחנן, ה'תשנ"ו
ברוקלין, נ.י.

(מדות ג' ז') ש"ת ב' ניסן ביהכ"נ. פאריז.

פתחו של אולם כו'.

משכן וביהמ"ק נחלקים לג"ח: חצר — מותר גם לישראל — היכל — רק לכהנים, וגם בין המזבח והאולם דינו כן עיב"ז רשימת מנורה — וקה"ק — רק לכה"ג.

והנה בעבודה בכאו"א: חצר היינו בכניסתו מעניני חוץ, תחלה לראש צ"ל רחוץ ידיו ורגליו, כי המתאבק עם מגול כו'. ועיקר ענין העזרה שחיטה וזריקה והקטרת החלב, היינו הוצאת החמימות — דם — מעניני עוה"ז שצ"ל בלא לב ולב, וזריקתו לה', וכך החלב, תענוג. ענין ההיכל — קטרת מנורה ושלחן — תפלה ות"ת. וקה"ק — קטרת וארון, מס"נ דתפלה ופני' התורה.

והנה כשהאדם כבר בעזרה ועשה כל ענינים הנ"ל, אין עכוב בכניסתו לאולם — שלכן לא הי' לו דלת — וגובהו מ' — שצריך להכנס רצון שכל מדות מחדו"מ, אבי"ע שבנפש, שכאו"א כלול מ', וגבוה מעל גבוה. — ורחבו כ' — נה"א ונה"ב, והם זה בצד זה, רוחב. וה' מלתראות כו' — שכאו"א צריך גם הוא להוסיף על מה שכבר מצא בנוי — חנוך אבות, הרגל, סביבה — ונתגלה גם יחידה ע"י מעשה בפועל, אהמ"ס — וזהו ה' דוקא. והעבודה היא לאט לאט, וזהו שהתחוננה עודפת רק אמה מזה — בימין מקרבת קום עשה — כו'. נמצא העליונה ל' אמה כי כשאיש ואשה, נה"א ונה"ב, נשמה וגוף, כו' שרוי' ביניהם, ע"ס. וצורת אות ל' — כ' ועליו ו' דוהנורא עושה שלום כו'. וצריך לזהר שלא ישכח שאלמלא עוזרו בכ"ז כו', וזהו שנדבך של אבנים — דומם, אין לו חיות — בין כאו"א

(מדות פ"ג מ"ז) ש"ת ב' ניסן, ביהכ"נ. פאריז.

א. איתא במשנה "פתחו של אולם כו".

ולבאר פרטי הענינים שבמשנה זו בעבודת האדם — יש להקדים:
המשכן וביהמ"ק נחלקים לג' חלקים:

(א) חצר (ודוגמתו במקדש העזרה¹) — שבו מותר גם לישראל להכנס².

(ב) היכל — שהכניסה אליו מותרת רק לכהנים³ (וגם בין המזבח והאולם דינו כן (שהכניסה רק לכהנים)⁴ — עיין בזה רשימת מנורה⁵).

(ג) וקדש הקדשים — שהכניסה אליו מותרת רק לכהן גדול (ביוהכ"פ)⁶.

ב. והנה, ג' חלקים הנ"ל שבמשכן וביהמ"ק — ישנם גם בעבודה בכאו"א מישראל:

(א) "חצר", שבו הכיור וכנו לקידוש ידים ורגלים — היינו בכניסתו מעניני חוץ, הנה תחלה לראש צ"ל רחוק ידיו ורגליו מהלכלוך שנדבק בו בהיותו בחוץ, כי המתאבק עם מנול כו".

ועיקר ענין העזרה (חצר) — שבה מזבח החיצון שעליו מקריבים הקרבנות, שבה נכלל שחיטה וזריקה והקטרת החלב, וענינם בעבודה: שחיטה, היינו הוצאת החמימות — דם — מעניני עוה"ז (שההתעסקות בהם צ"ל בלא לב ולב⁸), וזריקתו לה', וכן הקטרת החלב — תענוג⁹ — לה'.

(1) ראה רמב"ם הל' ביהב"ח פ"א ה"ה: "כל המוקף במחיצה זו שהיא כעין חצר אוהל מועד הוא הנקרא עזרה".

(2) ראה שם פ"ז הי"ט: "עזרת הכהנים (ועאכו"כ עזרת נשים ועזרת ישראל) .. ישראל נכנסין לשם .. בשעת צרכיהם לסמיכה ולכפרה ולשחיטה ולתנופה".

(3) ראה שם הכ"א: "ההיכל .. אין נכנס לשם אלא (כהן) רחוק ידים ורגלים".

(4) ראה אנציק' תלמודית ערך בין האולם למזבח (ע' קיד). וש"נ.

(5) "הדלקת הנרות, צ"ט, פאריז" — י"ל בעזה"י בפ"ע.

(6) ראה רמב"ם שם הכ"ב: "בית קדש הקדשים .. אין נכנס לשם אלא כהן גדול ביוה"כ בשעת העבודה".

(7) ראה תניא ספכ"ח.

(8) ע"פ לשון הכתוב דה"א יב, לג. וכפי' ויק"ר פכ"ה, ב. הובא בפרש"י שם (הערת רבינו

בסה"מ תש"ט ע' 222).

(9) ראה גיטין נו, ב. לקו"ש ח"ג ע' 941. ע' 950. ועוד.

(ב) ענין ההיכל — שבו מזבח הפנימי שעליו מקטירים קטרת, מנורה ושלחן — קאי על תפלה ותלמוד תורה¹⁰.

(ג) וקדש הקדשים — שבו היתה תכלית השלימות דעבודת הקטרת ביוהכ"פ¹¹, ובו נמצא הארון — קאי על מס"נ דתפלה ופנימיות התורה¹².

ג. והנה, לאחרי הקדמה זו נבוא לבאר פרטי הענינים במשנה הנ"ל — "פתחו של אולם (שלא היו לו דלתות¹³) גבהו ארבעים אמה, ורחבו עשרים אמה, וחמש מלתראות (קורות מצויירות ומכוויירות¹⁴) של מילת (אילן שגדלים בו עפצים שקרויין מילין) היו על גביו, התחתונה (הקורה התחתונה מושכבת על משקוף הפתח לרחבו של פתח) עודפת על הפתח אמה מזה ואמה מזה (נמצא ארכה עשרים ושתיים), שלמעלה ממנה (קורה שני' שלמעלה הימנה) עודפת עלי' (על הראשונה) אמה מזה ואמה מזה (נמצא ארכה עשרים וארבע וכו'), נמצאת העליונה שלושים אמה. ונדבך של אבנים הי' בין כל אחת ואחת" (חמש קורות אלו לא היו נוגעות זו בזו, אלא שורה של בנין של אבנים היתה בין זו לזו¹⁴) — בעבודת האדם:

כשהאדם נכנס מעניני חוץ ונמצא כבר בעזרה, ועשה כל ענינים הנ"ל (רחוץ ידיים ורגלים, הוצאת החמימות מעניני עוה"ז וזריקתו לה', וכן הקטרת התענוג לה') — אין עכוב בכניסתו לאולם, שלכן לא הי' לו דלת, כך שאין דבר מעכבו מליכנס לאולם.

ו"גובהו ארבעים" — שצריך להכנס בכל ד' הענינים דרצון, שכל, מדות, ומחשבה דיבור ומעשה, שהם אצילות בריאה יצירה עשי' שבנפש, שכאו"א מהם כלול מיו"ד — ארבעים, וענין זה נרמז בגובה ("גובהו ארבעים") דוקא, כי, ד' ענינים אלה הם זה למעלה מזה, "גבוה מעל גבוה"¹⁵.

"ורחבו עשרים" — שצריך להכנס בכל עשר כחות דנפש

(10) ראה תו"א ויקהל פח, ג"ד (מנורה — תורה). אוה"ת ויקהל ע' ב"רא (קטורת — תפלה).

(11) ראה סה"מ מלוקט ח"א ע' רנב. וש"נ.

(12) ראה סה"מ תרצ"ט ע' 221 (ארון — פנימיות התורה).

(13) מדות פ"ב מ"ג.

(14) פ"י הרע"ב.

(15) קהלת ה, ז.

האלקית ונפש הבהמית (עשרים), וכיון שהם זה בצד זה (זה לעומת זה¹⁶), נרמז זה ברוחב (ולא בגובה).

"וה' מלתראות כו" — שכאו"א צריך גם הוא להוסיף על מה שכבר מצא בנוי, היינו, להוסיף על מה שיש לו כבר מצד חינוך אבות, מצד ההרגל, ומצד הסביבה. וכשמוסיף בכל ד' ענינים הנ"ל, אזי נתגלה גם יחידה — ע"י מעשה בפועל — שהיא (יחידה) אהבה מסותרת¹⁷. וזהו ה' דוקא, כי יחידה היא בחי' החמישית.

והעבודה היא לאט לאט, וזהו ש"התחתונה עודפת" רק "אמה מזה" — בימין מקרבת¹⁸, קום עשה, "ואמה מזה" — בשמאל דוחה¹⁷, שב ואל תעשה; "שלמעלה ממנה עודפת עלי' אמה מזה כו", כאמור, לאט לאט.

"נמצאת העליונה שלושים אמה" — כי, כשאיש ואשה — נפש האלקית ונפש הבהמית, נשמה וגוף — כו' שרוי' ביניהם¹⁹, שניתוסף על העשרים דנה"א ונה"ב עשר ספירות (שכינה) — שלושים. ומרומז בצורת אות ל' (שלושים) — כ' ועליו ו': כ' — קאי על נה"א ונה"ב (כנ"ל), וו' — קאי על ו' ד"והנורא", שהוא עושה שלום כו"²⁰.

וצריך ליוזר שלא ישכח שאלמלא הקב"ה עוזרו בכל זה כו'²¹, וזהו ש"נדבך של אבנים" — דומם, אין לו חיות — "בין כל אחת ואחת", שנרגש אצלו שמצד עצמו אינו יכול לעשות מאומה, להיותו כמו דומם, אלא שהקב"ה עוזרו כו'.

(16) ראה תניא רפ"ו.

(17) ראה לקו"ת תצא לח, ג. שה"ש ה, ג"ד.

(18) סוטה מז, א. וש"נ.

(19) שם יז, א.

(20) ראה לקו"ת ואתחנן ח, א: "שלום הוא המחבר שני הפכיים כמ"ש עושה שלום במרומיו .. והיינו לפי שנמשכה הארה יותר עליונה הכוללת ומחברת שני הפכיים ע"י שבטלים אל הארה ההוא .. והמשכה הוא היא מ"ש בתפלה והנורא .. בתוספת וי"ו (משא"כ הגדול הגבור בלא וי"ו), וי"ו המשכה להיות גילוי בחי' נורא הוא גילוי ביטול זה שעל ידו יוכלו הב' הפכיים כו".

(21) ראה סוכה נב, רע"ב.